

VZPOMÍNKY NA ROK 1918: Bod zvratu pro Evropu

11. dubna 2018

Jaký význam má rok 1918 pro dnešní evropskou politiku a společnost? Jakou roli historie sehrála v představách o Evropě 21. století?

Česká centra ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla, Centrem pro výtvarné umění BOZAR, Finským institutem pro Benelux, organizací Culture Action Europe a EUNIC cluster Praha, by Vás ráda pozvala na debatu o těchto tématech, která se bude konat v Knihovně Václava Havla v Praze dne 11. dubna 2018 od 16:30 do 20:30.

Historici, novináři, učitelé a další řečníci ze 7 evropských zemí budou porovnávat své pohledy a diskutovat nad současným významem roku 1918, a to zejména s ohledem na výklady připisované roku 1918 po dobu celého 20. století. Diskuse by měla vést k lepšímu porozumění roku 1918, jeho následkům ze západní a středoevropské perspektivy a jak toto vnímání formuje dnešní názory, jakým způsobem se v jednotlivých zemích mění interpretace historie a potažmo její možný dopad na politiku mezi zeměmi EU.

Debata bude probíhat v angličtině se simultánním překladem do češtiny.

NÁVRH PROGRAMU:

16:30 Úvodní projevy:

Zástupci Knihovny Václava Havla a Českých center

17:00 - 18:30 Vnímání roku 1918 ve "starých" a "nových" státech

Jak se na události roku 1918 dívají země, jež bývaly říše, i nově vzniklé národy - přetrvávají neustálé rozdíly? Cítíme nostalgii, spokojenost, hořkost, lhostejnost? A jaký význam mají příběhy roku 1918 pro budoucnost Evropy? Mají vliv na dnešní politiku a společnost? Pokud ano, jaký.

Moderátor: **Adéla Gjuričová**, historička

Řečníci: Maďarsko - **György Csepeli**, sociální psycholog

Slovensko - **Miroslav Michela**, historik

Rakousko – **Christoph Prantner**, novinář

Česká republika - **Jan Hanzlík**, historik

18:30 - 19:00 Přestávka

19:00 - 20:30 Vnímání roku 1918 v západní a střední Evropě

Existují rozdíly v pohledu na rok 1918 mezi západní a střední Evropou? Pokud ano, jaké jsou a jak se odrážejí různými přístupy k dnešní realitě? Je rok 1918 vnímán také jako rok vzniku nových států západní Evropy? Jak je nahlížen rozpad starých říší v Belgii a Finsku?

Moderátorka: **Pavína Kvapilová**, novinářka

Řečníci: Belgie - **Machteld Venken**, docent Vídeňské univerzity

Finsko - **Kalle Kallio**, ředitel Werstas muzea práce ve Finsku

Česká republika - **Václav Kuneš**, učitel historie

Polsko - **Lukasz Jasina**, historik

Vstup je zdarma. Registrace předem vyžadována zde: <http://www.vaclavhavel-library.org/cs/register-event-2>

Na konferenci vystoupí:

György Csepeli je maďarský sociální psycholog. Narodil se v roce 1946 a v roce 1970 absolvoval univerzitu ELTE (Univerzita Loránda Eötvöse) v Budapešti. Profesor sociální psychologie na ELTE, předseda interdisciplinárního doktorského programu výzkumu sociálních věd. Vyučoval na různých univerzitách včetně UCLA, Michiganské univerzity a New School v New Yorku. Jeho výzkumné zájmy pokrývají oblasti sociální psychologie meziskupinových vztahů, mezi něž patří národní identita, antisemitismus, tzv. anticikanismus a řešení konfliktů.

Adéla Gjuríčová je vedoucí výzkumnou pracovnící Ústavu pro soudobé dějiny na Akademii věd v Praze. Zaměřuje se na politiku a společnost během pozdní socialistické éry, revoluci v roce 1989 a postkomunistické změny. Je spoluautorkou knihy *Rozdělení minulosti: Vytváření politických identit v České republice po roce 1989* (Knihovna Václava Havla 2011).

Jan Biggles Hanzlík se narodil v Praze, vystudoval Filozofickou Fakultu University Karlovy, obor historie, ale vystřídal řadu jiných profesí: novinář, fotograf, překladatel, scénárista, spisovatel. Naposledy působil skoro deset let jako šéfredaktor historické revue Paměť a dějiny, kterou vydává Ústav pro studium totalitních režimů. V současnosti je scénárista na volné noze.

Łukasz Jasina získal titul Ph.D. z oboru filmových studií (Polska Akademia Nauk). Vystudoval právo, historii a novinářská studia na Katolické univerzitě v Lublinu. Má za sebou dvě stáže v institutu Harvard Ukrainian Institute a na Torontské univerzitě. Byl vedoucím východní pobočky a publikoval v internetovém týdeníku "Kultura Liberalna", působil jako odborný asistent na Katolické univerzitě Jana Pavla II. v Lublinu a byl vedoucím mezinárodního oddělení v polském historickém muzeu. V současné době pracuje v Polském institutu mezinárodních vztahů. Łukasz Jasina je autorem několika stovek publikací.

Kalle Kallio je odborníkem na historii práce a obtížné dědictví včetně vzpomínek na Finskou občanskou válku roku 1918. Od roku 2005 pracuje jako ředitel ve Finském muzeu práce, které je národním muzeem pracovního života a společenské historie. Muzeum má dvě větve: Muzeum neslyšících a Leninovo muzeum, které bylo obnoveno v létě roku 2016. Pracuje také jako předseda asociace Worklab (Mezinárodní asociace muzeí práce).

Pavlína Kvapilová je česká moderátorka, nezávislá producentka, konzultantka a expert na sociální média. Vedla vysílání zpravodajského kanálu ČT24, do kterého se svým týmem uvedla sociální média a vytvářela interaktivní formát jako např. Hyde Park ČR24. Pak byla šéfkou Divize nových médií v ČT. V současnosti je na volné noze a jejím srdečným projektem je Elegantní Česko, ve kterém oživuje tradice a módu období První republiky.

Václav Kuneš vyučuje český jazyk a literaturu a dějiny na Gymnáziu J. V. Jirsíka v Českých Budějovicích. Specializuje se na metody moderní výuky dějin. Se svými studenty pracoval na historických projektech pojednávajících o holocaustu na Slovensku a v Polsku. Rovněž se podílel na mezinárodních projektech v rámci programů Comenius a Erasmus Plus. Organizuje historické exkurze pro své studenty jak v České republice, tak i v zahraničí, stejně jako diskuse se svědky historických událostí.

Miroslav Michela, Ph.D. pracuje jako historik v Ústavu českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a v Historickém ústavu Slovenské akademie věd. Miroslav je spoluzakladatelem a bývalým šéfredaktorem časopisu *www.forumhistoriae.sk* (2007-2013). Jeho hlavními akademickými zájmy jsou dějiny 20. století, populární kultura a nacionalismus a politika paměti se zaměřením na Československo a východní a střední Evropu.

Christoph Prantner je novinář a vedoucí redaktor vídeňského deníku Der Standard. Studoval filozofii, historii a politické vědy ve Vídni a jako stipendista v Los Angeles. Od roku 1997 pracuje pro Der Standard - nejprve jako člen redakce zpravodajství, pak v zahraničněpolitické redakci. V letech 2007 až 2013 byl zahraničním šéfem novin. Od roku 2013 je vedoucím redaktorem rubriky Stanoviska Standardu. Na webu *derStandard.at* píše geopolitický blog s názvem Prantners Perspektiven.

Machteld Venken, Ph.D., je belgická historička a slavistka. Získala doktorát z Katolické univerzity v Lovani (KU Leuven) v Belgii. Po ukončení výzkumného projektu na Varšavské univerzitě v Polsku nastoupila na Vídeňskou univerzitu. V poslední době editovala svazek *Borderland Studies Meeting Child Studies. Evropská setkání* (2017).

Akce je součástí rozsáhlého projektu iniciovaného Centrem pro výtvarné umění BOZAR v Belgii s názvem "1918 - EVROPSKÉ PŘEDSTAVY O MODERNÍ DOBĚ O 100 LET POZDĚJI" a je podporovaná programem Evropa pro občany. Projekt zahrnuje dvě debaty v Bruselu, jednu debatu v Helsinkách a další debatu v Budapešti na podobné téma týkající se dnešního vnímání roku 1918. Více informací o projektu naleznete na adrese: <https://www.bozar.be/en/activities/137924-1918-european-dreams-of-modernity>

PARTNEŘI:

